

**ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN
SOSYAL AKTİVİTELERİ VE SAĞLIKLA İLGİLİ TUTUM VE
DAVRANIŞLARI**

Bülent Kadri Gültekin*, Emel İrgil**

*** Arş. Gör. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Bursa**

**** Yrd. Doç. Dr. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Bursa**

Yazışma Adresi: Dr. Bülent Kadri Gültekin

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi

Halk Sağlığı Anabilim Dalı

16059 Görükle – BURSA

ÖZET. Bu çalışma Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin sosyal aktivitelere katılımı ve sağlıkla ilgili davranışlarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Anket, 1.sınıf öğrencilerinden 185 kişi, 6.sınıf öğrencilerinden 223 kişi olmak üzere toplam 408 kişiye uygulanmıştır. Kişisel bilgisayara sahip olma, internet kullanma, günlük gazete okuma, sinema,konser ve tiyatroya gitme, satranç oynama, ingilizce bilme, sigara içme ve alkol kullanma gibi alışkanlıkları ile sağlıkla ilgili tutumlarını içeren 22 soruluk anket formu yüzyüze görüşme yöntemiyle doldurulmuştur. Öğrencilerin özel bilgisayara sahip olma oranı %22.9, iyi düzeyde internet kullanmasını bilme oranı %19.1;e –mail adresine sahip olma oranı %46.5, günlük gazete okuma oranı %51.7 , tıp dışı yayın izleme oranı %39.7 bulunmuştur. Son 1 ay içerisinde sinemaya gitme oranı %56.4, konsere gitme oranı %19.6, tiyatroya gitme oranı %21.0 bulunmuştur. Öğrencilerin %15.2’si satranç bilip oynamakta, %10.1’i ileri düzeyde ingilizce bilmekte, %96.3’ü ingilizcenin gerekli olduğuna inanmaktadır.%47.0’ın karşı cinsle arkadaşlığı bulunmamaktadır. Öğrencilerin sigara kullanma oranı %21.8, alkol kullanma oranı %32.4, düzenli kahvaltı yapma oranı %34.3, hepatit B aşısı yaptırma oranları %30.6, düzenli spor yapma oranı %6.1 bulunmuştur. Sonuç olarak, öğrencilerin çoğunluğunun sosyal aktivitelere katılmadığı ve çoğunlukla kendi sağlıklarını önemsemedikleri saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Sosyal aktiviteler. Tıp eğitimi. Tıp fakültesi öğrencileri

Social Activities, behavior and attitude about health of Medical Students of Uludağ University

SUMMARY. The aim of this study is to evaluate the social activity participations and the attitudes of their health of the medical students of Uludağ University. The questionnaire was applied to 408 medical students totally, 185 of them were first year and 223 of them were last (6th) year medical students. Data were collected by face to face interviews using a questionnaire with 22 questions included habits such as having PC, using internet, reading daily newspaper, going to cinema, concert and theatre, playing chess, knowing english, smoking and drinking alcohol and attitudes about health. 22.9% of the medical students have private computers, 19.1% of them use internet in advanced level, 46.4% of them have an e-mail address, 51.7% of them read daily newspaper, 39.7% of them read

paramedical publications. The percentage of medical who have gone to the cinema during last month was 56.4%, to a concert 19.6% and to the theatre 21.0%.

15.2%of the students know and play chess.10.1% of the students know english very well, however 96.3% of them believe that english is necessary for medical student.47.0 % of the students have no girl or boy friend.The percentage of smoking is 21.8%, drinking alcohol is 32.4%, vaccination for hepatitis B is 30.6%,doing physical activity regularly is 6.15%.Eventually it was found out that the majority of the students have participated social activities less and didn't care about their health.

KEY WORDS:Social activites. Medical education. Medical students

GİRİŞ VE AMAÇ:

Son yıllarda hekimlerin gerek mesleki yönden gerekse sosyal yönden eksikliklerinin ortaya çıkması tıp eğitimini tüm dünyada ve ülkemizde tüm boyutlarıyla gözden geçirmeye zorlamıştır.Günümüzde tüm dünyada tıp eğitimi tartışılmakta ve farklı yöntemler uygulamaya konmaktadır. Ülkemizde de Dokuz Eylül ve Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültelerinde **Aktif öğrenme** modeli ve model içerisinde **probleme dayalı öğrenme** tekniği vb. yeni tekniklerle farklı bir sistem uygulamaya girmesi tartışmaları yoğunlaştırmıştır. Fakültemizde de 2001-2002 eğitim-öğretim döneminde “kredili sistem” ile eğitim verilecektir. Türkiye’de ilk kez gerçekleştirilecek olan bu sistemde tıp dışı seçmeli derslerin (resim, müzik, tiyatro vb.) öğrenciler tarafından zorunlu olarak seçilmeleri öngörülmektedir.

Tıp eğitimi iki farklı boyutuyla gözden geçirilmektedir. Bir yandan çağdaş ve bilimsel tıp eğitimi yaratılmaya çalışılırken öte yandan hekimlerin de bir insan olduğu gerçeğinden hareketle tıp eğitiminin sosyal ve insancıl boyutu tartışılmaktadır. Sosyal aktivitelerin sağlığa ve başarıya dolaylı ya da direkt çok sayıda faydası olduğunu gösteren çalışmalar yapılmıştır.

Dünya 21.yüzyıla yeni yönelimlerle girmektedir. Her olay tüm boyutlarıyla yeniden gözden geçirilmekte ve bu olayları etkileyen tüm faktörler dikkate alınmaktadır. Öğrenmeyi öğrenme,bilgi teknolojileri ve bilgi toplumu gibi kavramlar ön plana çıkmakta bununla paralel olarak yeni öğrenme yöntemleri araştırılmakta ve başarıyı etkileyen tüm faktörler incelenmektedir. Örneğin müziğin başarıya etkisini inceleyen 'The Center for New Discoveries in Learning' yaptığı araştırmalar sonucunda özellikle belli müziklerin testlerdeki başarıyı artırdığını, öğrenme zamanını kısalttığını, hiperaktif çocukları ve kişileri sakinleştirdiğini, hataları azalttığını, yaratıcılığı artırdığını, ufku genişlettiğini, vücudun daha hızlı iyileşmesini sağladığını, daha verimli bir öğrenme süreci için beynin her iki yarısının da entegrasyonunu sağladığını ve IQ sonuçlarını 9 puan artırdığını tesbit etmişlerdir.(1) Bu tesbitler sonucunda her öğrenme sistemine müzik,spor vb. aktivitelerin eklenmesi gerektiğini savunmuşlardır.Bu aktiviteler sadece birer eğlence aracı değil hekimin kişiliğinin zenginleştirilmesinde, sosyal performansını en üst düzeyde kullanmasında, yeni projeler tasarlayıp uygulamasında rol oynamaktadır.

Bu araştırma sosyal aktivitelerin başarıyı arttırdığı varsayımından yola çıkarak Uludağ Üniversitesi Tıp fakültesi öğrencilerinin sosyal aktivitelerini, sağlıkla ilgili tutum ve davranışlarını değerlendirmek amacıyla planlanmıştır.Tıptaki eğitim süreciyle beraber sosyal aktivite ve ve sağlıkla ilgili alışkanlıklarda değişim olup olmadığını araştırmak üzere çalışmaya 1. ve 6. Sınıf öğrencileri dahil edilmiştir.

GEREÇ VE YÖNTEM:

Bu çalışma Ekim- Kasım 2000 tarihinde Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğrenim gören 1. sınıftaki 185(% 87.7) ve 6. sınıftaki 223 (%82.0) öğrenci üzerinde yapılmıştır. 1.sınıftaki 26 ve 6.sınıftaki 49 öğrenciye çeşitli nedenlerle ulaşılamamıştır(devamsızlık, seçmeli staj, kayıt dondurma vb.) Araştırma tıp öğrencilerinin sosyal aktivitelere katılımını ve sağlıkla ilgili tutum ve davranışlarını öğrenmeyi amaçlayan tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Kişisel bilgisayara sahip olma , internet kullanma , günlük gazete okuma , sinema-konser –tiyatroya gitme, satranç ingilizce bilme, sigara ve alkol kullanma alışkanlıkları vb. soruları içeren 22 soruluk anket formu yüzyüze görüşme yöntemiyle doldurulmuştur.

Veriler SPSS 8.0 programıyla değerlendirilmiş ve ki-kare testi kullanılmıştır.

BULGULAR:

Araştırmaya katılan 1.sınıftaki 185 öğrenciden 95'i (% 51.3) erkek, 90'ı (%48. 7) kız öğrencilerden; 6.sınıftaki 223 öğrenciden 140 (% 62. 8) erkek ve 83 (%37. 2) kız öğrenciden oluşmaktadır.

Öğrencilere, kendilerine ait bir bilgisayarlarının ve e-mail adreslerinin olup olmadığı sorulduğunda; toplam 94'ü (%22.9) bilgisayarı ve 189'u (%46.5) e-mail adresi olduğunu

belirtmişlerdir. Birinci sınıf öğrencileri bu olanaklardan daha fazla yararlanmaktadır (Tablo1).

İnterneti ne için kullanıyorsunuz sorusuna 1.sınıf öğrencileri sırasıyla bilgi taramak gazete - dergileri incelemek, chat yapmak, oyun oynamak için; 6.sınıf öğrencileri ise sırayla en çok bilgi taramak, gazete-dergi incelemek, oyun oynamak ve chat yapmak için interneti kullandığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan erkek öğrencilerden 60 kişi (%25.5) interneti iyi düzeyde kullandığını belirtirken, kız öğrencilerin ise 18'i (%10.4) iyi düzeyde kullandığını belirtmiştir. Bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($\chi^2 =15.249$; $p <0.05$)

Öğrencilere roman okuma, günlük gazete ve tıp dışı yayın izleme konularında yaptıkları sorulduğunda; roman ve günlük gazeteyi istatistiksel açıdan anlamlı olarak 1.sınıflar daha fazla okurken, tıp dışı yayın izleme konusunda herhangi bir farklılık bulunamamıştır (Tablo2). Araştırmaya katılan erkek öğrencilerden 134 kişi (%57), kız öğrencilerden ise 77 kişi (%44.5) günlük gazete okuduğunu belirtmiş ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($\chi^2 =6.248$; $p <0.05$)

Öğrencilerin sinema, tiyatro ve konser gibi sanatsal etkinliklere katılımları tablo3'te gösterilmiştir. Sinema, konser ve tiyatroya gitme açısından sınıflar arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. 6.sınıf öğrencilerinin bu tür etkinliklere katılımı daha azdır. Araştırmaya katılan erkek öğrencilerden 68 kişi (%28.9) , kız öğrencilerden ise 85 kişi (%49.1) son 1 ay içerisinde sinemaya gittiğini belirtmiş ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. ($\chi^2 =28.069$; $p <0.05$)

Okul dışında arkadaşlarınızla biraraya geldiğinizde sohbetinizin içeriğini ne oluşturuyor sorusuna 1.sınıf öğrencileri en çoktan aza doğru tıp,müzik,spor,siyaset,karşı cins 6.sınıf öğrencilerinin ise tıp, karşı cins, müzik, spor, siyaset cevabını vermişlerdir.

Tablo 4'te görüldüğü gibi öğrencilerin çoğunluğu satranç bildiği halde oynamamakta, tamamına yakını İngilizcenin gerekli olduğuna inandığı halde İngilizceyi yeterli düzeyde bilmemektedir.

Tablo5'te öğrencilerin sigara ve alkol kullanma, sabah kahvaltısı yapma,spor yapma ve Hepatit B aşısı yaptırma durumları görülmektedir.

Altıncı sınıf öğrencileri anlamlı olarak daha fazla sigara ve alkol kullanmakta ,daha az düzenli kahvaltı ve spor yapmaktadır. Araştırmaya katılan erkek öğrencilerden 59'u (%25.1) sigara kullandığını belirtirken sigara kullanan kız öğrencilerin sayısı 30 (%17.3) olarak tesbit edilmiştir. Günde 10 taneden fazla sigara içen erkek öğrencilerin sayısı 46 (%19.6) kız öğrencilerin sayısı ise 13 (%7.5)'tür. Bu farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 =13.791$; $p <0.05$).

Tartışma

Araştırmaya katılan öğrencilerin %22. 9'unun kendine ait bir bilgisayara sahip olduğu tesbit edilmiştir. 1999 yılında fakültemizde yapılan bir araştırmada öğrencilerimizin kişisel bilgisayara sahip olma oranları %14. 7(2) ve Süleyman Demirel Üniversitesinde yapılan benzer bir çalışmada %14 bulunmuştur.(3).

Öğrencilerin %28. 7'si internet kullanmasını bilmemekte, yalnızca %19.1'i iyi düzeyde internet kullanmasını bilmektedir. İnternetin erkek öğrencilerde %25.5 kız öğrencilerde ise %10.4 düzeyinde ileri seviyede kullanıldığı ortaya çıkmıştır. E-posta adresine sahip öğrenci oranı ise %46.5'tir. 21.yüzyılın iletişim aracı olan internete olan ilgi oldukça düşük bulunmuştur.

İleri düzeyde İngilizce bilen öğrenci oranı %10.1, buna karşın İngilizcenin gerekli olduğuna inananların oranı %96.3'tür.Süleyman Demirel Üniversitesinde 1998 yılında yapılan bir çalışmada öğrencilerin %36'sının yabancı bir dil bilmediği, %88'i ise yabancı dil eğitiminin gerekli olduğunu ve %85'i ivedilikle yabancı dil hazırlık sınıfı istediklerini belirtmişlerdir.(3) Tıp öğrencilerinin büyük

kısmı temel eğitim kaynaklarının ve internetteki bilgilerin yabancı dilde yayınlanması nedeniyle yabancı dil eğitiminin gerekli olduğu düşüncesindedirler.

Öğrencilerin sağlıkla ilgili tutum ve davranışlarını incelediğimiz zaman sigara kullananların oranı 1.sınıf öğrencilerinin %10.3'ü, son sınıf öğrencilerinin %32.3'ü toplam öğrencilerin ise %21.8'i sigara kullanmaktadır.. Fakültemizde 1999 yılında yapılan bir çalışmada öğrenciler arasında sigara içme oranı %29.3 bulunmuş ve yine 1999 yılında fakültemizde araştırma görevlileri arasında yapılan bir çalışmada sigara içme oranı %37.3 bulunmuştur(4). Bu sonuçlarla tıp fakültesinde girişle başlayan ve araştırma görevliliği ile devam eden süreçte sigara kullanma sıklığının artmakta olduğu söylenebilir. 2000 yılında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi I. ve VI. Dönem öğrencilerinde yapılan bir araştırmada öğrencilerin ortalama sigara içme oranı %39.6 ve sigara alışkanlığı dönem VI'da istatistik olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.(5)

Bu çalışmada öğrencilerde alkol kullanma oranı %33.6 bulunmuştur. 1999 yılında fakültemiz araştırma görevlileri arasında yapılan araştırmada alkol kullanma sıklığı %52.1 bulunmuştur.(4)

Hepatit B aşısı yaptırma oranları 1.sınıf öğrencilerinde %16.2, son sınıf öğrencilerinde %42.6 toplam ortalama %30.6 bulunmuştur. 1999 yılında Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi son sınıf öğrencilerinde yapılan bir araştırmada hepatit B aşısı yaptırma oranı %60.5 bulunmuştur. Tıp eğitiminde artan bilinçle beraber hepatit B gibi enfeksiyonlara duyarlılık ve beraberinde aşı oranlarında artma gözlenmektedir. Spor yapan öğrencilerin oranı ise 1.sınıfta %65.4; son sınıf öğrencilerinde %36.3 bulunmuştur. Fakültemizde 1999 yılında araştırma görevlileri arasında yapılan bir araştırmada spor yapma oranı %44.9 bulunmuştur(4).

Araştırma sonuçlarına baktığımızda öğrencilerin bilgisayar ve internete olan ilgilerinin düşük seviyede olduğu; roman okuma, günlük gazete ve tıp dışı yayın izleme oranının istenen düzeyde olmadığı; konser tiyatro vb. aktivitelere olan ilginin düşük olduğu ve öğrencilerin tamamına yakınının İngilizcenin gerekli olduğuna inandıkları halde yalnızca çok küçük bir kesimin yeterli İngilizce bildiği orta çıkmıştır. Sağlıkla ilgili tutum ve davranışlara baktığımızda sigara kullanma, hepatit B aşısı yaptırma ,spor yapma oranları istenen seviyede değildir.

Araştırma sonuçlarında dikkatimizi çeken bulgulardan biri de tüm sosyal aktivitelere kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla daha az ilgi göstermeleridir. Çağdaş Türkiye'nin modern kız

öğrencilerinin sosyal aktivitelere olan bu düşük orandaki ilgilerinin nedenleri ayrı bir araştırma konusudur.

Sonuç ve öneriler

Sonuç olarak Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin sanatsal, kültürel ve eğitici etkinliklere yeterince katılmadıkları ve bu etkinliklere katılımın tıpa girişle başlayan süreçte sürekli azaldığı ve öğrencilerin kendi sağlıklarına gereken özeni göstermedikleri ortaya çıkmıştır. Bizim bu olumsuz sonuçları düzeltmek için önerilerimiz;

- Öğrencilerin bilgisayar ve internet dünyasına olan ilgileri istenen düzeyde değildir. **Bilgisayar ve internet kullanımının yaygınlaştırıldığı yeni modeller geliştirilmelidir.** Kütüphanede yeterli sayıda internet bağlantısı sağlanmalıdır.
- Tüm sosyal aktivitelerde kız öğrencilerin daha ilgisiz oldukları görülmektedir. Fakültemizde **kız öğrencileri de aktif hale getiren ve tüm öğrencileri kaynaştıran sosyal aktiviteler düzenlenmelidir.**
- Roman günlük gazete ve tıp dışı yayın izleme oranları beklenenin altındadır. **Tıp öğrencilerinin gündelik yaşamdan uzak kalması beklenemez.** Fakültemize ülkemiz ve yurt dışında çıkan tüm önemli yayınlar temin edilerek öğrencilerin kullanımına sunulmalıdır.
- En önemli dinlenme araçları olan sinema, konser ve tiyatroya olan ilgi çok düşük olup başarıyı da olumsuz yönden etkilemesi kaçınılmazdır. Bu aktiviteleri arttırıcı etkinlikler düzenlenmelidir. **Öğrenci kulüplerinin kurulması teşvik edilmeli ve gereken destek verilmelidir.**
- Sağlıkla ilgili tutum ve davranışları incelendiği zaman, sigara ve alkol kullanımı, sabah kahvaltısı yapma durumları, spor yapma durumları istenen düzeyde değildir. Kaldı ki **spor yapmayan, sabah kahvaltısı yapmayan vb. öğrencilerin ne kadar başarılı olacağı da ayrı bir tartışma konusudur. Sportif faaliyetlere ağırlık verilmeli çeşitli branşlarda turnuvalar düzenlenerek öğrencilerin spora yönelimleri sağlanmalıdır.**
- Sağlıkla bu kadar iç içe olan öğrencilerin sağlıkla ilgili tutum ve davranışları hiç iç açıcı değildir. Eğitimin amaçlarından en önemlisi verilen bilgi - beceriyi davranış haline dönüştürebilmektir. Ama maalesef öğrencilerimiz öğrendikleri şeyleri davranış ve yaşam biçimi haline getirmemişler

veya getirememişlerdir. **Eğitim sistemimizin edinilen bilgi ve beceriyi davranış değişikliği yaratacak şekle dđnüřtürölmesi gerekmektedir.**

- Satrancın doğru karar verme konsantrasyonu arttırmadaki önemi dikkate alındığında satranç oynayan öğrencilerin bu kadar düşük olması sağlık hizmetlerinde de doğru karar verme ve gerektiğinde doğru hamleyi bulmada sorunlar yaşayacaklarını gösterir. **Tıp öğrencilerinin matematik ve satrançla ilişkilerinin kesilmediği sistemler ölkemizde de uygulamaya girmelidir.**
- Öğrencilerin çok büyük bölümü İngilizcenin gerekli olduğuna inandığı halde sadece çok az sayıda öğrenci İngilizceyi ileri seviyede bilmektedir. Bu tablo karşısında yöneticilerin **bilim dili ve uluslararası dil olan İngilizce eğitiminin etkinliğinin arttırılması için kurs vb. düzenlemeleri ya da yabancı dil hazırlık sınıfları oluşturmaları yerinde olur kanısındayız.**
- **Yalnız tıptan anlayanların tıptan da yeterince anlamayacakları gerçeğini hatırlatılarak tıp eğitiminin çağdaş, bilimsel, insancıl temelleri dikkate alınarak yeniden yapılandırılması gerekmektedir.**
- **Öğrenciler ise mevcut sisteme rağmen başarılarını arttırmak, sağlıklı ve mutlu olmak için sosyal yönden daha aktif olmaları ve bilinçli yaşamaları yönünden güdülenmelidir.**
- Bu çalışmanın yapılmasındaki esas amaçlardan biri de sosyal aktivitelere tıp eğitiminin etkisini ölçmektir. **6.sınıf öğrencilerinin 1. sınıf öğrencilerine göre sosyal aktivitedeki düşük orana sahip olmalarına tıp eğitiminin etkisini öğrenmek için 1.sınıf öğrencilerine 5 yıl sonra aynı soruların sorularak değerlendirilmesi gerekir.** Bir çok karşıtırıcı faktörün varlığı dikkate alınırsa mevcut 1.sınıf öğrencileri ile 6.sınıf öğrencilerinin karşılaştırılarak tıp eğitiminin sosyal aktivite üzerine etkilerini ölçmek ve doğru olarak değerlendirmek pek olası değildir.

Kaynaklar

1. www.howtolearn.com/ The Center for New Discoveries in Learning
2. Cankur N.Ş, Turan S, Ediz B, Kan İ: Öğrencilerin Bakış açısı ile Tıp Fakültesi Eğitimi:II-Sosyal Boyut. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 1-2-3/1-2:19-24,1999-2000
3. Çetin, R.,Ağalar.F.,Eroğlu.E.,Akçakanat,A.,Bülbül,M.,Ünal,A.:Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Eğitim Aktiviteleriyle İlgili Görüşleri, 1.Ulusal Tıp Eğitimi kongresi,12-15 Kasım 1998,Kongre Kitabı,138-139,Ankara,1998
4. Güvercin C, İrgil E: Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Görevlilerinin Alışkanlıkları ve Yaşam Biçimleri. Sağlık ve Toplum 1:36-41, 2000
5. Kara.A., Ögüş A.C., Özdemir T., Çilli A., Şenol Y.:Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I ve VI. Sınıf öğrencilerinin sigara içme alışkanlıkları, 25. yıl Akciğer Günleri Kongre Kitabı, 272-273,Bursa,2000

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğrencilerin bilgisayara sahip olma ve internet kullanma durumu

	1.Sınıf		6.Sınıf		Toplam		
	n	%	n	%	n	%	
Kendine ait bilgisayar							
Evet	57	30.8	37	16.6	94	22.9	$\chi^2=16.466$ $p<0.05$
Hayır	112	60.5	176	78.9	288	70.4	
Olmamasına rağmen sık kullanırım	16	8.7	10	4.5	26	6.7	
E mail adresi							
Evet var	99	54.1	90	40.3	189	46.5	$\chi^2=7.626$ $p<0.05$
Hayır yok	84	45.9	133	59.7	217	53.5	
İnternet kullanma durumu							
Hayır bilmiyorum	25	13.5	92	41.2	117	28.7	$\chi^2=40.497$ $p<0.05$
Çok az biliyorum	123	66.5	90	40.3	213	52.2	
İyi düzeyde biliyorum	37	20.0	41	18.5	78	19.1	
Toplam	185	100.0	223	100.0	408	100.0	

Tablo 2. Araştırmaya katılan öğrencilerin roman, günlük gazete ve tıp dışı yayın izleme durumları

	1.Sınıf		6.Sınıf		Toplam		
	n	%	n	%	n	%	
Roman okuma durumu							
Son 1 ay içerisinde	97	52.5	56	25.1	153	37.5	$\chi^2=67.445$ $p < 0.05$
Son 3 ay içerisinde	33	17.9	26	11.7	59	14.5	
Son 6 ay içerisinde	13	7.0	13	5.8	26	6.4	
Son 1 yılda okuyanlar	26	14.0	31	13.9	57	14.0	
Diğer	16	8.6	97	43.5	113	27.6	
Günlük gazete okuma durumu							
Evet	107	57.8	104	46.6	211	51.7	$\chi^2=5.081$ $p < 0.05$
Hayır	78	42.2	119	53.4	197	48.3	
Tıp dışı yayın izleme durumu							
Evet	83	44.9	79	35.4	162	39.7	$\chi^2=5.151$ $p > 0.05$
Hayır	102	55.1	144	64.6	246	60.3	
Toplam	185	100.0	223	100.0	408	100.0	

Tablo 3. Araştırmaya katılan öğrencilerin sinema, tiyatro ve konsere gitme durumları

	1.Sınıf		6.Sınıf		Toplam		
	n	%	n	%	n	%	
Sinemaya gitme durumu							
Son 1 hafta içerisinde	36	19.5	38	17.0	74	18.2	$\chi^2=28.398$ $p< 0.05$
Son 2 hafta içerisinde	44	23.8	27	12.1	71	17.4	
Son 1 ay içerisinde	39	21.0	46	20.6	85	20.8	
Daha önce	66	35.7	112	50.3	178	43.6	
Konsere gitme durumu							
Son 1 ay içerisinde	54	29.2	26	11.7	80	19.6	$\chi^2=29.340$ $p< 0.05$
Son 3 ay içerisinde	20	10.8	15	6.7	35	8.6	
Son 6 ay içerisinde	24	12.9	24	10.8	48	11.8	
Daha önce	87	47.1	158	70.8	245	60.0	
Tiyatroya gitme durumu							
Son 1 ay içerisinde	56	30.3	30	13.4	86	21.0	$\chi^2=30.026$ $p< 0.05$
Son 3 ay içerisinde	9	4.9	15	6.7	24	5.9	
Son 6 ay içerisinde	18	9.7	8	3.7	26	6.4	
Daha önce	102	55.1	170	76.2	272	66.7	
Toplam	185	100.0	223	100.0	408	100.0	

Tablo 4. Araştırmaya katılan öğrencilerin satranç ve ingilizce bilme ile karşı cinsle arkadaşlık etme durumları

	1.Sınıf		6.Sınıf		Toplam		
	n	%	n	%	n	%	
Satranç bilme durumu							
Hayır	51	27.6	42	18.8	93	22.8	$\chi^2=13.870$ p< 0.05
Bilirim ama oynamam	97	52.4	156	70.0	253	62.0	
Bilirim. Sık oynarım	37	20.0	25	11.2	62	15.2	
İngilizce bilme durumu							
Hayır	21	11.3	18	8.0	38	9.4	$\chi^2=57.447$ p< 0.05
Çok az bilirim	42	22.7	125	56.0	167	40.9	
Orta düzeyde bilirim	106	57.3	55	24.6	161	39.6	
İleri düzeyde bilirim	16	8.7	25	1.4	41	10.1	
İngilizcenin gerekli olduğuna inanma							
Evet	172	92.9	221	99.1	393	96.3	$\chi^2=10.730$ p< 0.05
Hayır	13	7.1	2	0.9	15	3.7	
Karşı cinsle arkadaşlık durumu							
Hayır	92	49.7	100	44.8	192	47.0	$\chi^2=20.486$ p< 0.05
Evet	51	27.7	89	39.9	140	34.4	
Vardı ayrıldık	21	11.3	24	10.8	45	11.0	
Hiç özel arkadaşım yok	21	11.3	10	4.5	31	7.6	
Toplam	185	100.0	223	100.0	408	100.0	

Tablo 5. Araştırmaya katılan öğrencilerin sağlıkla ilgili tutum ve davranışları

	1.Sınıf		6.Sınıf		Toplam		
	n	%	n	%	n	%	
Sigara kullanma durumu							
Halen kullanmıyor ya da kullanıp bırakmış	166	89.7	153	68.6	319	78.2	$\chi^2=29.068$ $p< 0.05$
Günde 0-10 arası kullanıyor	10	5.4	20	9.0	30	7.4	
Günde 10 taneden fazla kullanıyor	9	4.9	50	22.4	59	14.4	
Alkol kullanma durumu							
Halen kullanmıyor ya da kullanıp bırakmış	139	75.1	137	61.4	276	67.6	$\chi^2=15.380$ $p< 0.05$
Haftada 1-2 gün kullanıyor	8	4.4	14	6.3	22	5.4	
Ayda 1-2 gün kullanıyor	38	20.5	72	32.3	110	27.0	
Sabah kahvaltısı yapma durumu							
Hayır	29	15.7	105	47.0	134	32.8	$\chi^2=55.413$ $p< 0.05$
Sadece hafta sonları	23	12.4	28	12.6	51	12.6	
Düzenli kahvaltı yapanlar	92	49.7	48	21.6	140	34.3	
Simit vb. ile geçiştirenler	41	22.2	42	18.8	83	20.3	
Hepatit B aşısı yaptırma durumu							
Evet	30	16.2	95	42.6	125	30.6	$\chi^2=33.143$ $p< 0.05$
Hayır	155	83.8	128	57.4	283	69.4	
Spor yapma durumu							
Hayır	64	34.6	142	63.7	206	50.5	$\chi^2=35.487$ $p< 0.05$
Düzenli spor yaparım	14	7.5	11	4.9	25	6.1	
Ara sıra spor yapanlar	98	53.0	67	30.0	165	40.4	
Diğer	9	4.9	3	1.4	12	3.0	
Toplam	185	100.0	223	100.0	408	100.0	

